

Nr 49.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av tilläggsprotokoll till handels- och betalningsavtalet den 23 november 1948 mellan Sverige och Argentina; given Stockholms slott den 2 februari 1951.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handelsärenden för den 12 januari 1951 och denna dag vill Kungl. Maj:t härmed begära riksdagens godkännande av ett den 23 januari 1951 undertecknat tilläggsprotokoll m. m. till handels- och betalningsavtalet den 23 november 1948 mellan Sverige och Argentina.

GUSTAF ADOLF.

John Ericsson.

Tilläggsprotokoll till handels- och betalningsöverenskommelsen mellan konungariket Sverige och republiken Argentina den 23 november 1948.

Sveriges regering och Argentinas regering, vilka önska främja varuutbytet mellan de båda länderna så att detsamma uppnår högsta möjliga nivå, ha i syfte att lägga en säker grundval för de ömsesidiga ekonomiska förbindelserna beslutat upprätta ett tilläggsprotokoll till den handels- och betalningsöverenskommelse som undertecknats den 23 november 1948, för vilket ändamål de utsett ombud, nämligen:

Hans Majestät Konungen av Sverige: Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire Herbert Ribbing; och

Hans Excellens Republiken Argentinas President: Ministrarna för utrikes ärenden och kultfrågor, Dr. Hipólito J. Paz; för budgetärenden, Dr. Ramón A. Cereijo; för ekonomiärenden, Dr. Roberto A. Ares; för finansärenden, Dr. Alfredo Gómez Morales; samt för industri- och handelsärenden, José C. Barro;

vilka, behörigen befullmäktigade, överenskommit att upphäva artiklarna 9 och 17 och att ersätta de vid överenskommelsen fogade listorna A och B med de vid detta protokoll fogade listorna A och B ävensom sagda överenskommelses artiklar 1, 6, 8, 10, 12 och 19 med följande artiklar.

Artikel 1. De höga fördragsslutande parterna förklara sin avsikt att främja utbytet av svenska och argentinska varor, särskilt av dem som angivas i de vid denna överenskommelse fogade listorna A och B, beträffande vilka varor de båda parterna tillförsäkra varandra stadigvarande inköps- och avsättningsmarknader i överensstämmelse med de båda ländernas behov och syftande mot ett balanserat varuutbyte på högsta möjliga nivå.

Artikel 6. De konton, som öppnats med anledning av vad som föreskrivits i artikel 5, kunna sammanlagda resultera i antingen kredit- eller debetsaldon.

Artikel 8. Vid utlöpanDET av denna överenskommelse skola de betalningar, vartill likvideringen av betalningsförpliktelser ingångna före utlöpanDET må giva upphov, liksom även de betalningar, som skola ske på grundval av nya kommersiella transaktioner, vilka må företagas enbart i syfte att utjämna saldot å de i artikel 5 åsyftade kontona, fullgöras över sagda konton och i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse, vilka för detta ändamål skola förbliva gällande under en period av sex månader efter avtalets utlöpanDE.

Sveriges Riksbank och argentinska Centralbanken skola överenskomma om tillvägagångssättet för likvideringen av de betalningsförpliktelser, som härröra från transaktioner avsedda i denna överenskommelse, vilka icke likviderats inom de efterföljande sex månaderna och som förfalla först efter utgången av sagda tidsfrist.

Totalsaldot å de i artikel 5 åsyftade kontona vid utlöpanDET av ovan-nämnda sexmånadersperiod skall inom en sista tidsfrist av högst ett år betalas antingen i form av varuleveranser, varom de båda regeringarna överenskomma, eller på annat sätt, varom överenskommelse träffas.

Artikel 10. Den institution, som är gäldenär, skall när som helst, helt eller delvis kunna amortera det saldo till dess nackdel, som uppstått på de kon-ton, som avses i artikel 5, varvid betalningarna till den institution, som är borgenär, skola ske i fritt konvertibla valutor.

Artikel 12. I händelse av förändring av det guldpris, till vilket hänsyn skall tagas vid tillämpning av bestämmelserna i denna överenskommelse, skall den argentinska totalpositionen i svenska kronor, som fastställts enligt artikel 13, justeras av Sveriges Riksbank, såsom representant för svenska regeringen, på sådant sätt att värdet av denna kronposition förblir oför-ändrat.

Artikel 19. De löpande betalningar, vilka avses i stycke b) i föregående artikel, innefatta:

officiella betalningar;
kommersiella betalningar, inklusive omkostnader, även sådana för fartyg;
sjö- och flygfrakter;
löner, betalningar för tjänster, understöd och underhållskostnader;
pensioner, räntor och avkastningar;
reskostnader och turistutgifter;
exploateringskostnader och kontraktsevenliga amorteringar;
utgifter och kostnader för patenter och licenser samt författarhonorar;
skatter och böter;

försäkrings- och återförsäkringsbetalningar (premier och skadeersätt-ningar) samt varje annan löpande betalning, varom Sveriges Riksbank och argentinska Centralbanken må överenskomma.

Detta tilläggsprotokoll skall med förbehåll för godkännande av vederbö-rande myndigheter i de båda länderna provisoriskt tillämpas från och med dagen för dess undertecknande. Det träder slutgiltigt i kraft å dag, som fastställs genom överenskommelse mellan de båda länderna.

Till bekräftelse härav undertecknas två exemplar av samma innehåll, på svenska och på spanska språken, vilka skola äga lika giltighet, i Buenos Aires den 23 januari 1951.

Hipólito J. Paz
Ramón A. Cereiyo
Roberto A. Ares
Alfredo Gómez Morales
José C. Barro

Herbert Ribbing

Bilaga

Lista »A».

Argentinska produkter.

Jordbruksprodukter.

1. Spanmål (vete, majs, havre, korn, råg och andra sädeslag).
2. Mjöl och produkter härrörande från förmalning av vete (kli och pol-lards).
3. Produkter tillverkade av majs (majsena, glutenfoder, stärkelse etc.).
4. Foderämnen.

Vegetabiliska oljor och oljekakor.

1. Linolja och linfrö.
2. Ätliga oljor (bomulls-, jordnöts-, solrosolja etc.).
3. Oljekakor.

Skogsprodukter.

1. Kvebrachoextrakt.

Födoämnen.

1. Frukt (färsk, torkad och konserverad).
2. Honung.
3. Tomater, färska och konserverade; tomatsaft, tomatpuré och tomatsås.
4. Makaroner av olika slag.
5. Torra och konserverade grönsaker.
6. Viner och alkoholhaltiga drycker.
7. Sötsaker och nougat.

Produkter av boskapsskötsel.

1. Kött.
2. Köttextrakt.
3. Bacon, skinkor, frusen fågel, svinkött.
4. Djurkörtlar.
5. Saltade, torra och garvade hudar.
6. Produkter härrörande från slakt av hästar (torkat och saltat kött, svans- och mantagel).
7. Saltade och torkade tarmar.
8. Fett av nötkreatur, svin och får.
9. Animaliska oljor.
10. Borst.

Ull.

1. Otvättad och tvättad ull.
2. Kammad ull.

Andra varor.

1. Kalcium- och natriumborat.
2. Lädervaror (skodon, handskar, remmar, bälten, plånböcker, damväs-kor etc.).

3. Material för skofabrikation (läster av trä, finare skinn: kalvskinn, boxkalv etc.; specialtillverkat bomullstyg).
4. Toalett- och sanitetsartiklar.
5. Kasein.
6. Textilavfall och lump.
7. Avfall från ull- och bomullsspinnerier.
8. Framkallad kinematografisk film.
9. Animaliska produkter för medicinskt bruk.
10. Lim och gelatin.
11. Andra industrialster (vävnader och manufaktur av ylle och bomull; hattar etc.).

Anm. Denna lista innebär icke att handel med andra produkter är utesluten.

Bilaga

Lista »B».

Svenska varor.

1. Eldfast material: lera, cement, block och tegel.
2. Diverse materiel och tillbehör för elektricitet, radio och telefoni; ledningstråd och kabel för elektricitet.
3. Räkneverk och mätare för gas och elektricitet.
4. Apparater för telefon-, telegraf- och radioförbindelser samt speciella elektronapparater (telefonväxlar, telefonapparater etc.).
5. Järn och stål i tackor, stänger, grövre och tunnare plåt, profiler, tråd etc.
6. Tillverkningar av järn och stål, däribland ställinor, kablar, grövre och tunnare rör, vinkelrör, rördelar, metallduk etc.
7. Verktyg.
8. Slipmateriel (smärgel i allmänhet; smärgelduk och slipskivor).
9. Trävaror (gran och fur); trä och träull för förpackningsändamål samt kvastskäff.
10. Röntgenfilm och -plåtar.
11. Papper och papp.
 - Tidningspapper
 - Tryckpapper
 - Kraftpapper
 - Sulfitpapper
 - Isoleringssskivor
 - Hårda byggnadsplattor
 - Kartong
 - Andra pappers- och pappsorter
12. Trämassa.
13. Maskiner och motorer för industrien i allmänhet.
14. Maskiner och redskap för lantbruksändamål.
15. Materiel för oljeutvinning och för alstring av elektrisk kraft.
16. Järnvägsmateriel.
17. Skriv-, räkne- och additionsmaskiner samt kassaregister.
18. Symaskiner, dammsugare, golvbonare och köttkvarnar.
19. Reservdelar och tillbehör i allmänhet för industri- och andra maskiner, lantbruksmaskiner, automobiler, flygplan och fartyg (kullager; maskinfilt och specialväv; kedjor, dieselmotorer etc.).
20. Chassier för dieseldrivna omnibussar och lastbilar.
21. Cyklar samt reservdelar för cyklar och motorcyklar.
22. Kemiska och farmaceutiska produkter (färgämnen, alkalier, hartser, kalciumkarbid, essenser och luktämnen, syror för industriellt bruk, garvämnen, produkter för djur- och växtskydd, sprängämnen och stubintråd; droger, patentmediciner etc.).
23. Kirurgiska instrument samt diverse apparater och artiklar för medicinskt bruk och användning i laboratorier och sjukhus.
24. Precisionsinstrument (mikroskop, teodoliter, kompasser etc.).

25. Diverse varor.

Levande växter och fröer i allmänhet; grammofonverk; material för tillverkning av grammofonskivor; tillbehör till lampor (vekar, socklar, rör etc.); svetsmaterial för järn och stål; kontroll- och telesignalmateriel; lödlampor av gulmetall för sprit (fotogen); knivar, rakknivar och bordsbestick av rostfritt stål; böcker och tidskrifter; kinematografisk film etc.

Anm. Denna lista innebär icke att handel med andra produkter är utesluten.

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 januari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ericsson, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena och chefen för finansdepartementet.

Handels- och betalningsförbindelserna mellan Sverige och Argentina regleras av en i Buenos Aires den 23 november 1948 träffad handels- och betalningsöverenskommelse jämte därtill hörande indikativa varulistor och förtroliga skriftväxlingar. Överenskommelsen godkändes av Kungl. Maj:t den 19 november 1948 och underställdes riksdagen för godkännande (prop. 1949: 33). Riksdagen lämnade det begärda godkännandet (r. skr. nr 71). Överenskommelsen har tillämpats från och med den 1 december 1948. Den förnyas automatiskt för ett år i sänder intill den 1 december 1953, såvida icke uppsägning skett från endera partens sida senast tre månader före utgången av något år av överenskommelsens giltighetstid.

Enligt överenskommelsen skola Sveriges och Argentinas regeringar vidtaga erforderliga åtgärder för att åvägabringa ett balanserat utbyte av svenska och argentinska varor, i första hand sådana, som upptagits i de till överenskommelsen fogade listorna. Alla betalningar mellan de båda länderna skola verkställas i svenska kronor dels över ett i Sveriges riksbank i den argentinska centralbankens namn fört konto, dels ock över särskilda konton, som de argentinska affärsbankerna öppnat hos svenska affärsbanker. Dessa senare konton äro att betrakta såsom underkonton till kontot i riksbanken. Någon skyldighet skall under överenskommelsens giltighetstid icke föreligga att återbetala en skuld på dessa konton sammantagna, så länge denna icke överstiger — enligt överenskommelsens text — 50 miljoner svenska kronor. Denna överdragningsrätt har emellertid med tillämpning av bestämmelserna i överenskommelsens artikel 12 sedermera i samband med den svenska kronans devalvering i september 1949 höjts till 72 miljoner kronor. I den mån den ena centralbankens totala skuldsaldo överstiger denna summa, skall på begäran av den andra centralbanken överskjutande belopp, under förutsättning att detta är en miljon kronor eller mera, överföras i pund sterling eller, om så icke är möjligt, i annan valuta, varom överens-

kommelse träffas mellan de båda centralbankerna. Vid utgången av överenskommelsens giltighetstid skall totalsaldot å avtalskontona likvideras genom överförande av pund sterling eller, därest detta icke skulle vara möjligt, i den valuta, varom de båda centralbankerna må överenskomma. Även i annat fall kan överenskommelse träffas, att likvidering av totalsaldot skall ske helt eller delvis i annan valuta än pund sterling eller, efter de båda regeringarnas medgivande, i form av varor.

Sedan behov visat sig föreligga av ett organ för övervakning av bestämmelserna i överenskommelsen samt för utbyte av synpunkter och önskemål rörande de ömsesidiga handelsförbindelserna, inrättades genom skriftväxling den 1 december 1949 en blandad kommission med säte i Buenos Aires.

På grund av långtgående argentinska importrestriktioner har varuutbyttets faktiska utveckling efter den 1 december 1948 kommit att kännetecknas av betydande svårigheter för exporten av åtskilliga svenska produkter, som haft en traditionell marknad i Argentina. I syfte att i möjligaste mån undanröja dessa hinder och skapa förutsättningar för en liberalare argentinsk importpolitik i förhållande till Sverige upptogs förhandlingar under hösten 1950 mellan sändebudet i Buenos Aires, envoyén Ribbing, och representanter för argentinska myndigheter. Förhandlingarna ha resulterat i ett förslag till tilläggsprotokoll till handels- och betalningsöverenskommelsen mellan Sverige och Argentina den 23 november 1948 jämte till protokollet fogade indikativa varulistor. I förslaget ingående handlingar torde såsom bilagor (Bilaga A—C) få fogas till statsrådsprotokollet.

Enligt protokollsförslaget skola artiklarna 9 och 17 i överenskommelsen upphävas och de vid densamma fogade listorna A och B ersättas med nya listor med samma beteckningar samt artiklarna 1, 6, 8, 10, 12 och 19 erhålla ändrad lydelse.

Innebörden av förändringarna är i huvudsak följande.

Den ömsesidiga överdragningsrätten skall ej längre vara begränsad till visst belopp. Detta innebär, att den centralbank som är borgenär icke såsom hittills skall ha rätt att under överenskommelsens giltighetstid kräva någon återbetalning av det totalsaldo, som må uppstå till dess förmån på avtalskontona sammantagna, även om detta saldo skulle överstiga 72 miljoner kronor. Då någon risk för att endera parten på grund av ett importöverskott skall bliva tvingad att verkställa betalning i tredje lands valuta sålunda icke föreligger under överenskommelsens giltighetstid, väntas denna bestämmelse möjliggöra en frikostigare importlicensgivning från båda ländernas sida. — Efter utlöpanDET av överenskommelsens giltighetstid skall enligt vissa närmare angivna regler totalsaldot å avtalskontona betalas inom en period av högst ett år, räknat från sex månader efter utlöpanDET, antingen i form av varuleveranser, om vilka de båda regeringarna överenskomma, eller på annat sätt, varom överenskommelse träffas. — I syfte att framhålla det svenska intresset av att transferering av sjö- och flygfrakter verkställas utan hinder ha dylika transfereringar hänförs till sådana lö-

pande betalningar, beträffande vilka bestämmelse finnes i överenskommelsen.

Tilläggsprotokollet skall, med förbehåll för godkännande av vederbörande myndigheter i de båda länderna, provisoriskt tillämpas fr. o. m. dagen för undertecknandet. Det träder slutgiltigt i kraft å dag, som fastställs genom överenskommelse mellan de båda parterna.

I förslaget ingående varulistor, nämligen lista A, upptagande argentinska produkter, och lista B, upptagande svenska produkter, äro liksom de hittillsvarande listorna blott indikativa och ha sålunda ej karaktär av kontingentlister. De omfatta i stort sett samma varuslag som tidigare men ha omredigerats.

Enligt vad som framgår av propositionen 1949: 33 hade fullmäktige i riksbanken förklarat sig icke ha något att erinra mot att riksbanken tekniskt medverkade i handhavandet av det svensk-argentinska handels- och betalningsavtalet under förutsättning att Kungl. Maj:t lämnade täckning för de risker beträffande bl. a. krediter och kursgarantier, som riksbanken komme att för statens räkning ikläda sig enligt avtalet. I anledning av förslag i propositionen hemställde utrikesutskottet, att riksdagen måtte medgiva Kungl. Maj:t att lämna riksbanken sådana garantier. Riksdagen hade icke något att invända däremot. Jag förutsätter, att dessa garantier må gälla även de risker, som kunna uppkomma för riksbanken under avtalet i dess föreslagna nya lydelse.

Under erinran om att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning om undertecknandet hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna föreliggande förslag till tilläggsprotokoll jämte därtill hörande varulistor.

Vad föredraganden sålunda hemställt, vari statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bengt Augustinsson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 februari 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, QUENSEL, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, ANDERSSON, LINGMAN.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Ericsson, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt t. f. chefen för finansdepartementet, statsrådet Lingman.

Kungl. Maj:t godkände den 12 januari 1951 på min föredragning förslag till tilläggsprotokoll till handels- och betalningsöverenskommelsen den 23 november 1948 mellan Sverige och Argentina jämte till protokollet hörande varulistor.

På föredragning av ministern för utrikes ärendena bemyndigade Kungl. Maj:t samma dag beskickningschefen i Buenos Aires att underteckna tilläggsprotokollet.

Undertecknandet skedde den 23 januari 1951.

Jag hemställer nu, under hänvisning till vad jag den 12 januari 1951 anförte vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

godkänna tilläggsprotokollet den 23 januari 1951 till handels- och betalningsöverenskommelsen den 23 november 1948 mellan Sverige och Argentina jämte till protokollet hörande varulistor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bengt Augustinsson.